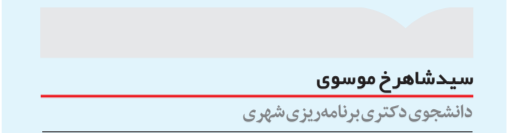

یادداشت

لزوم نجات شهرهای خوزستان از بحران پسماند

سیدشاهرخ موسوی

دانشجوی دکتری برنامه‌ریزی شهری

یکی از مقوله‌هایی که شهرهای استان خوزستان درحال حاضر برای کنترل و مدیریت آن با مشکل مواجه هستند، مساله پسماندهای شهری است. پسماند برای مدیران شهری همواره یک چالش است، اما هرکدام به فراخور توانمندی و شرایط حاکم، واکنش‌های مختلفی را دربرابر این چالش پیش می‌گیرند. در بسیاری از شهرها از تهدید پسماند، فرصتی مناسب ساخته و با بازیافت و مدیریت صحیح آن، توانسته‌اند علاوه‌بر حفظ محیط‌زیست شهر خود، منابع مالی خوبی را هم به‌دست آورند. راه‌اندازی کارخانه تولید برق از زباله یکی از اقداماتی است که شهرداری تهران در راستای مدیریت پسماند درپیش گرفته است، هرچند این کارخانه توان استفاده و مصرف بخش اندکی از زباله‌ها را دارد، اما باید چنین اقدام‌هایی تکثیر شده و به دیگر کلانشهرهای کشور نیز سرایت پیدا کند. برای ایجاد یک کارخانه بازیافت پسماند به حداقل ۵۰۰ تن زباله در روز احتیاج است، در غیر این‌صورت تاسیس چنین کارخانه‌ای ممکن نیست؛ معمولاً این حجم از زباله در شهرهای متوسط و کوچک وجود ندارد، به همین دلیل در این شهرها تالاشی برای ساخت کارخانه‌های بازیافت زباله صورت نمی‌گیرد و چالش زباله و پسماند همواره به‌عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی به‌شمار می‌رود. در شهرهای استان خوزستان به‌خصوص در کلانشهر اهواز که همواره درمعرض تهدید انواع آلاینده‌های زیست محیطی صنعتی و غیرصنعتی است، به‌دلیل نداشتن راهبردی مشخص و سرمایه‌گذاری مناسب طی سال‌های گذشته نه‌تنها از این فرصت استفاده مناسب نشده، بلکه همواره انبوه زباله‌های ره‌اشده در کوچه و خیابان‌های شهر، ناراضیاتی شهروندان را نیز درپی داشته است، به همین دلیل موضوع پسماند به یکی دیگر از معضل‌های زیست محیطی کلانشهر اهواز تبدیل شده است. بنا به گفته مدیرکل حفاظت محیط‌زیست خوزستان، درحال حاضر حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد از زباله‌های شهری در خوزستان به‌صورت غیربهداشتی دفع، سوزانده و یا در محیط راه‌سازی می‌شود و گاهی دود برخاسته از سوزاندن زباله‌ها در منطقه سفیره که یکی از سایت‌های اصلی تخلیه پسماند در اهواز است، بخش زیادی از این شهر را دربر گرفته و وضعیت ناخوشایندی را به‌وجود می‌آورد. در شهرهای دیگر استان خوزستان مانند ایذه، منازقنی که به انباشت زباله اختصاص یافته به پهنه بی‌کرانی از زباله تبدیل شده که محیط‌زیست آن حدوداً را شدیداً تحت‌تاثیر قرار داده و تا به امروز نیز راهکارهای جایگزین مناسبی اتخاذ نشده است. با این‌وصف به‌نظر می‌رسد معقولانه‌ترین راهکار برای نجات شهرهای استان خوزستان از شر پسماند، اتمام و پیاده‌سازی طرح جامع پسماند است؛ در این طرح استان به ۹ منطقه تقسیم می‌شود که متاسفانه تا به امروز اجرایی نشده است و هم‌اکنون مطالعات پنج منطقه در کارگروه‌های استانی تأیید شده و مطالعات چهار پهنه دیگر که شامل مسجدسلیمان، سوسنگرد، بهبهان و شوشتر می‌شود، هنوز به اتمام نرسیده است. درصورتی‌که این طرح پیاده‌سازی و آماده شود، استان خوزستان دارای چند سایت منطقه‌ای بازیافت پسماند می‌شود و تحقق این امر گامی بلند در زمینه مدیریت پسماند و احیای محیط‌زیست خواهد بود. همان‌گونه‌که گفته شد راه‌اندازی یک کارخانه بازیافت زباله مستلزم وجود میزان مشخصی از زباله است که این میزان در شهرهای استان تولید نمی‌شود، بنابراین درصورتی‌که سایت‌های منطقه‌ای مابین شهرهای مختلف ایجاد شود، می‌تواند خوراک اصلی کارخانه‌های پسماند را تهیه و ازسوی دیگر با جذب سرمایه‌گذاران زمینه‌های این اقدام مهم و حیاتی را فراهم کرد. این اقدام طرحی خیالی یا دور از دسترس نیست و تنها با کمی هماهنگی و مدیریت صحیح می‌توان به آن جامه‌عمل پوشاند و شهرهای استان خوزستان را به‌سوی هرچه پاکیزه‌تر شدن هدایت کرد.

اقتصاد

چین و آمریکا اقتصاد خود را نجات دادند، اروپا گرفتار کرونا

اقتصاد جهان ۱۶ ماه پس از شیوع کرونا

سطح جهان مورد توجه اقتصاددانان قرار گرفته، فرض را بر این می‌گذارند که نرخ تورم و بیکاری موجب تحمیل هزینه اقتصادی و اجتماعی به جامعه می‌شود و ترکیب افزایش سطح قیمت‌ها و تعداد افراد بدون کار باعث کاهش عملکرد اقتصادی و افزایش شاخص فلاکت می‌شود. گزارش‌های تجربی مختلف نشان می‌دهد افزایش بیکاری درکنار تورم می‌تواند عامل بسیاری از جرائم باشد، از این‌رو کنترل تورم درکنار کاهش بیکاری ازجمله سیاست‌های فقرزدایی و توسعه‌ای کشورهای مختلف است. با شیوع کرونا علاوه‌بر اینکه با ایجاد اختلال در زنجیره تامین و اختلال در تجارت خارجی، صنایع مختلف مجبور به کاهش ظرفیت تولیدی خودشدند، چشم کرونا درمقاطعی با اعمال محدودیت‌های شدید در اغلب کشورها همراه شد. البته این موارد فقط مربوط به بخش‌های صنعتی و کشاورزی می‌شد و طبق همه شواهد آماری، بخش خدمات و به‌طور ویژه و تفصیلی، بخش حمل‌ونقل بین‌المللی، گردشگری و زیرمجموعه‌های آن، بخش اغذیه و اسکان، آموزش و... حتی بدون اعمال محدودیت‌های کرونایی مقطعی، به‌شدت از شیوع کرونا آسیب دیده و تعدیل نیروی کار با سرعت بیشتری در این مشاغل رخ داد. درمجموع، آسیب‌های ناشی از شیوع کرونا گرچه همه بخش‌های اقتصادی و تجارت خارجی و... را تحت‌تاثیر قرار داد؛ اما مضره‌ای که به‌زیرمجموعه‌های بخش خدمات زد، شاید جبران آن و بازگشت به قبل از کرونا بیش از یک‌سال دیگر نیز طول بکشد. البته همه اینها درحالی‌قابل تصور است که تزریق واکسن نیز در این مدت با سرعت بیشتر و برای همه کشورها و ملت‌ها قابل دسترس باشد.

به هر حال، براساس آمارهای بین‌المللی، در پایان سه‌ماهه اول سال جاری میلادی، بوسنی وهرزگوین با نزدیک به ۳۴درصد، بالاترین نرخ تورم را در جهان دارد. پس از این کشور، تانمیا و نیجریه هرکدام با ۳۳درصد در رتبه‌های دوم و سوم، آفریقای جنوبی با ۳۲/۵درصد، آنگولا با ۳۰/۶درصد در رتبه‌های دوم تا پنجم قرار دارند. دوسوی دیگر قطر، بلاروس، نیجر و میانمار چهار کشوری هستند که نرخ بیکاری نیروی کار در این کشورها کمتر از یک درصد است.

بین کشورهای منتخبی که در این گزارش به آنها پرداخته شده، اسپانیا با نزدیک به ۱۵/۹درصد، بالاترین نرخ تورم

آمریکا موثر بوده و وضعیت در نیمه دوم سال جاری بهتر از شرایط فعلی خواهد بود.

پس از آمریکا و چین، رشد اقتصادی کشور ترکیه برخلاف تورم و بیکاری در این کشور، از شرایط بهتری نسبت به دیگر کشورها و ازجمله کشورهای عضو اتحادیه اروپا و منطقه یورو برخوردار است. طبق آمارهای مرکز آمار ترکیه، در سه‌ماهه اول امسال نرخ‌رشد اقتصادی این کشور ۵/۹درصد بوده است که ازجمله رشد‌های بالا در جهان محسوب می‌شود. بنگلادش دیگر کشوری است که نرخ‌رشد ۵/۲درصدی را در سه‌ماهه اول امسال تجربه کرده است. کره جنوبی با ۱/۸درصد، فرانسه با ۱/۵درصد، روسیه با ۰/۵درصد، هند با ۰/۴درصد و سنگاپور با ۰/۲درصد کشورهایی هستند که رشد اقتصادی آنها در سه‌ماهه اول امسال مثبت بوده است(البته در بین ۲۰ کشور بررسی شده). سوئد با منفی ۰/۲درصد، برزیل با ۱/۱درصد، ایتالیا و ژاپن با منفی ۱/۴درصد، انگلیس با منفی ۱/۷درصد، آلمان با منفی ۳درصد، اسپانیا با منفی ۴/۳درصد و پرتغال با منفی ۵/۴درصد، بدترین وضعیت رشد اقتصادی را در سه‌ماهه امسال در بین این ۲۰ کشور مذکور داشته‌اند. براساس آمارهای دفتر آمار اتحادیه اروپا (Eurostat) فنلاند با منفی ۰/۸درصدی، اتریش با منفی ۲/۷درصد، بلژیک با منفی یک درصد و جمهوری چک نیز با منفی ۲/۱درصد، کمترین رشد اقتصادی را در بین کشورهای اروپایی داشته‌اند. طبق این آمارها، رشد اقتصادی سه‌ماهه اول سال جاری حوزه یورو بدون تغییرات فصلی در سه‌ماهه اول سال جاری نسبت به سه‌ماهه قبل از آن ۰/۶درصد و نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۰ میلادی نیز ۱/۸درصد کاهش یافته است. همچنین میزان تولید ناخالص داخلی در اتحادیه اروپا در سه‌ماهه اول سال جاری نسبت به سه‌ماهه قبل از آن ۰/۴درصد و نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۰ میلادی ۱/۷درصد سقوط کرد. این درحالی‌است که میزان تولید ناخالص داخلی در سه‌ماهه پایانی سال گذشته در اتحادیه اروپا ۱/۵درصد در حوزه یورو نیز ۰/۷درصد کوچک‌تر شده بود.

از نرخ بیکاری زیر یک تا نرخ ۳۴ درصدی

نرخ بیکاری درکنار تورم، شاخص فلاکت را در مجموع نشان می‌دهند. شاخص فلاکت که از دهه ۷۰ میلادی در

